

NEVELÉSTUDOMÁNYI INTÉZET

MATE

MAGYAR AGRÁR- ÉS
ÉLETTUDOMÁNYI EGYETEM

MATE

MAGYAR AGRÁR- ÉS
ÉLETTUDOMÁNYI EGYETEM

Neveléstudományi Intézet

»»» Köszöntő

A kaposvári pedagógusképzés gyökerei egészen a 19. századig nyúlnak vissza. A református felekezeti képzőnek induló, majd báró Eötvös József egykori vallás- és közoktatásügyi miniszter által alapított állami intézmény 1869-ben kezdte meg működését. 1975-ben a tanítóképző intézetet főiskolává nyilvánították. 1982-től képzünk felsőfokú óvodapedagógusokat, és ugyanettől az évtől indult a gyógypedagógusképzés is, majd 2014-től a csecsemő- és kisgyermeknevelő alapszak. A Kaposvári Egyetem 2000-ben a felsőoktatási integráció révén jött létre, amikor pedagógusképző intézményünk az Egyetem Pedagógiai Karává vált. 2020. augusztus 1-től a Szent István Egyetem Kaposvári Campus Pedagógiai Karaként, majd 2021. február 1-től a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem Neveléstudományi Intézeteként folytatjuk a munkánkat. Az Intézet az ország egyik legszebb egyetemi campusának parkosított területén helyezkedik el, ahol jól felszerelt, a 21. századi kihívásoknak megfelelő előadótermekkel, könyvtárral, laborokkal, szemináriumi termekkel, sportcsarnokkal rendelkező épületben kapott helyet.

A Neveléstudományi Intézetnek vezető szerepe van a Dél-Dunántúl régió pedagógusképzésében, meghatározó arányban biztosítjuk a régió pedagógusainak

utánpótlását. A regionális funkció mellett az Intézet képzési portfóliója országos viszonylatban is kiemelkedő és egyedülálló. A pedagógusképzési területen elérhető szakok a koragyermekkorai nevelés teljes palettáját kínálják. A kisgyermeknevelő, óvodapedagógus és tanító szakokkal lefedjük a 0–12 éves gyermekek nevelésére-oktatására történő felkészítést, melyet kiegészít a minden életkori csoportot átölelő gyógypedagógia. Ezekre az alapszintű képzésekre neveléstudományi mesterképzés épül, továbbá számos pedagógus-továbbképzési szak közül választhatnak az érdeklődők. A MATE Neveléstudományi Intézete az országban az egyetlen, ahol a koragyermekkorral és gyógypedagógiával foglalkozó összes pedagógusképzés és a ráépülő neveléstudományi mesterképzés is egy helyen megtalálható. A képzési kínálatunkkal összhangban az Intézet oktatóinak kutatásai elsősorban a koragyermekkorra, a 0–12 éves korú gyermekek fejlesztési lehetőségeire és fejlesztési módszereire összpontosítanak.

Pedagógusképzési hagyományaink arra köteleznek bennünket, hogy a köznevelés változásaira érzékenyen és rugalmasan reagáljunk, a felkészítés gyakorlatorientált jellegét megőrizzük, képzéseinket alkalmazott és fejlesztő kutatásokkal támogatva kiváló színvonalra törekedjünk. Munkánkat hallgatóközpontúság, családi légkör jellemzi. A Neveléstudományi Intézet vonzereje a szakmai tudás mellett a személyes kapcsolatok minőségében, a Campus barátságos légkörében rejlik.

Prof. Dr. Józsa Krisztián
intézetigazgató

»» Az Intézet felépítése

Intézetigazgató: Prof. Dr. Józsa Krisztián egyetemi tanár

- » **Anyanyelvi és Gyermek kultúra Tanszék**
Intézeti tanszékvezető: Dr. habil Kovács Zoltán egyetemi docens
- » **Gyermeknevelési Tanszék**
Intézeti tanszékvezető: Dr. Podráczky Judit egyetemi docens
- » **Gyógy pedagógiai Tanszék**
Intézeti tanszékvezető: Gelencsérné dr. Bakó Márta egyetemi docens
- » **Szakdidaktikai Tanszék**
Intézeti tanszékvezető: Dr. Gombos Péter egyetemi docens
- » **Pedagógus-továbbképzési Központ**
Koordinátor: Gyöngyösiné Szabó Judit
- » **Koragyermekkor Kutatócsoport**
Kutatócsoport vezetője: Prof. Dr. Józsa Krisztián egyetemi tanár
- » **Önálló szervezeti egység: Gyakorló Óvoda**
Óvodavezető: Nagyné Zsilovics Tímea

»» Oktatási tevékenység

A felsőoktatás átalakításának a részeként 2013-ban megtörtént intézményünk képzési portfóliójának és fejlesztési irányainak újragondolása. Ennek a folyamatnak köszönhetően az új, koherens képzési portfólióban a Neveléstudományi Intézet a 0–12 éves korosztály nevelésére-oktatására koncentrál, amit speciális módon tesz teljessé a minden életkort lefedő gyógy pedagógiai képzés.

A **csecsemő- és kisgyermeknevelő-képzés**ben részt vevő hallgatók többek között a 0–3 éves gyermekek

fejlődéséről, gondozásáról, neveléséről, játékáról, az eltérő fejlődésű gyermekek korai fejlesztéséről, a családok támogatásáról, a kisgyermekeknek ajánlható meséről, versekről, dalokról tanulhatnak, emellett bepillantást nyernek a kisgyermeknevelés rendszerének működésébe, illetve a kisgyermekkor kutatások legújabb eredményeibe. A képzés célja olyan kisgyermeknevelők képzése, akik alkalmasak a három év alatti gyermekek testi és pszichés szükségleteinek kielégítésére, nevelésére, fejlődésének segítésére.

A **gyógypedagógia szakon** tanulmányokat folytató hallgatók a gyógypedagógiai tevékenységekhez szükséges ismeretek és képességek megszerzésével képessé válnak segítséget nyújtani a fogyatékos, sérült, akadályozott gyermekeknek, fiataloknak, felnőtteknek képességeik fejlesztéséhez, funkciózavaraik korrekciójához, életviteli nehézségeik kezeléséhez, rehabilitációjukhoz, valamint környezetük rendezéséhez, társadalmi integrációjukhoz. Választott szakirányukon képesek a diagnosztikus, fejlesztő, terápiás és rehabilitációs módszerek alkalmazására, komplex gyógypedagógiai fejlesztést, nevelést, oktatást, habilitációt és rehabilitációt végeznek.

Az **óvodapedagógus-képzés** célja olyan szakemberek képzése, akik megalapozott ismeretek, készségek és képességek birtokában alkalmasak az óvodai nevelés feladatainak ellátására, a pedagógus hivatás gyakorlására. Az óvodapedagógus szakon tanulók a 3–7 éves korosztály nevelésére, komplex személyiségfejlesztésre készülnek fel elméleti ismeretek és pedagógiai gyakorlat megszerzésével.

A **tanítóképzés** célja olyan szakemberek képzése, akik felkészültek az általános iskola első négy évfolyamán minden tantárgy, továbbá az első hat évfolyamon egy választott műveltségi terület nevelési-oktatási feladatainak ellátására.

A 2020-ban induló, alapszintű képzésekre épülő **neveléstudomány mesterszakkal** bővülő képzési kínálat lehetővé teszi, hogy a végzett hallgatók az első diploma megszerzése után helyben szerezzenek magasabb végzettséget. A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik megfelelő tudással rendelkeznek a neveléstudomány művelése és alkalmazása területén. Ké-

pések a köznevelésben és a felsőoktatásban, illetve az oktatásügyben kutatói és alkalmazói feladatokat ellátni, részt vállalni a rendszerszintű működtetés feladataiból, a kutatás és a fejlesztés terén feladatokat végezni, hazai és nemzetközi szakmai fórumokon a nevelésügy hazai eredményeit kommunikálni.

Mérföldkőnek tekinthető az Intézet életében az a szakfejlesztési tevékenység, amely az új, tanulási eredmény-alapú képzési es kimeneteli követelmények nyomán indult. A változás a képzési struktúrát nem érintette, de a képzés mindegyik alapszakon a társadalmi elvárásoknak megfelelő, jóval korszerűbb elméleti és módszertani tudást közvetítő, tanulási eredményen alapuló új tantervek alapján folyik.

Az alap- és a mesterképzések mellett a pedagógusképzési irány megerősítését célozva a szakirányú továbbképzések kínálatának racionalizálásával a köznevelés igényeire jobban reflektáló, többségében pedagógus-szakvizsgát is nyújtó szakirányú továbbképzések kimunkálására került sor.

Ismerkedés a lóval asszisztált pedagógiával

Kutatási tevékenység

Az Intézet oktatóinak tudományos tevékenysége elsősorban a neveléstudomány területéhez kapcsolódik, emellett bölcsészettudományi, társadalomtudományi, valamint egészség tudományi területhez kötődően is folynak kutatások. Az elmúlt években fokozatosan kiemelt területté váltak a koragyermekkorra irányuló kutatások, valamint a gyógypedagógiai, állatasszisztált pedagógiai tevékenységre irányuló vizsgálatok.

Az Intézetben néhány éve megkezdődött az egyéni kutatási témák kapcsolódási pontjainak keresése, koherens rendszerbe szervezése, a kutatásban a teamwork ösztönzése, az érdeklődési és érdekkörök megtalálásával a tanszékközi közös tudományos tevékenység generálása. Ennek a folyamatnak az eredményeként a Neveléstudományi Intézet képzési portfóliójához illeszkedve 2021-ben létrejött a Kora Gyermekkor Kutatócsoport, amely a 0–12 éves korosztály nevelését, fejlődésének támogatását segítő, nagy gyakorlati relevanciával rendelkező kutatásokat végez. Ezen kutatások elsődleges célja a korosztály nevelésének eredményesebbé, hatékonyabbá tétele. A Kutatócsoport azokat a pedagógiai problematikákat vizsgálja, melyek révén:

- » a korosztály, ezen belül az egyes gyermekek fejlődése optimálisabban alakulhat;
- » az adott intézményben növekedhet a hozzáadott pedagógiai érték;

- » a szakemberek kompetenciája és sikeressége erősödhet, jobb egyéni karrierlehetőségek alakulhatnak;
- » a korosztály ellátásáért felelős intézmények ágazaton belüli és ágazatközi együttműködése javulhat;
- » intézményes nevelés családokkal való együttműködése kedvezőbben alakulhat;
- » a szülői igényekre differenciáltabb válaszok születhetnek, valamint gazdagodhat az intézmények működését támogató szolgáltatások köre.

Az oktatók tudományos tevékenysége mellett a Neveléstudományi Intézet nagy hangsúlyt fektet arra, hogy tanulmányaik során a hallgatóknak is lehetőségük nyíljon tanszéki kutatásokban való részvételre. Kutatási eredményeiket hallgatóink Intézeti és Országos TDK-konferenciákon mutatják be, ahol az elmúlt években számos helyezést értek el, valamint különdíjakat kaptak. Kiemelt figyelmet fordítunk a tehetséggondozásra, melyet igazol, hogy Intézetünkben kiváló minőségű akkreditált tehetségpont kap helyet. A tehetséggondozás támogatásában szerepet kapnak az Intézetben működő szakkollégiumok, a Csokonai Vitéz Mihály Szakkollégium és a Szentandrassy István Egyetemi Roma Szakkollégium, melyeknek hallgatóink aktív tagjai.

» Anyanyelvi és Gyermek kultúra Tanszék

A Tanszék a kultúra-, az irodalom-, a nyelv- és a könyvtártudomány, a társadalomtudomány, a kommunikációelmélet területein végez oktatási és kutatási tevékenységet, elsősorban a Neveléstudományi Intézetre összpontosítva: az Intézet által gesztorált valamennyi alapképzésben (tanító, gyógypedagógia, óvodapedagógus, csecsemő- és kisgyermeknevelő) részt veszünk, s a tanító műveltségterületi képzések (magyar, ember és társadalom), illetve a szakirányú továbbképzések (drámapedagógia, biblioterápia) közül is több tartozik a Tanszékhez. Emellett több tárgyat gondozunk és oktatunk a Rippl-Rónai Művészeti Intézetben.

A Tanszéken folyó kutatások felölelik az irodalom- és kultúrtörténetet, az alkalmazott nyelvészetet, a gyermek- és ifjúsági irodalmat, az olvasáskutatást, a színháztörténetet, a drámapedagógiát, a biblioterápiát, a populáris kultúra kérdéseit, valamint filozófiai és etikai témákat.

Nagy hangsúlyt fektetünk a tudományos közéletben való jelenlétre (több tudományos társaság elnökségében, folyóirat szerkesztőségében veszünk részt), konferenciák rendezésére (az elmúlt időszakban az elfogadás pedagógiája, a kisebbségi irodalmak, valamint az olvasási szokások megváltozásának témájában). Oktatóink meghatározó szerepet játszanak az Intézetben folyó pályázatok megvalósításában is.

Fontosnak tartjuk, hogy hallgatóinkkal olyan viszonyt alakítsunk ki, amely lehetővé teszi a sikeres pedagógiai munkát. Az egyéni kapcsolattartáson túl szakestjeink kötetlen hangulata is hozzájárul mindehhez.

Beás mesemondó versenyen

»» Gyermeknevelési Tanszék

A Tanszék a jogelőd intézmény Pedagógia-Pszichológia Tanszékéből alakult 2021. február elsejével. A névváltoztatással elsősorban az intézeti stratégia középpontjában álló kora gyermekkori nevelésnek kívántunk nagyobb hangsúlyt adni. A Gyermeknevelési Tanszék gondozza az Intézet minden szakján a pedagógiai-pszichológiai tárgyakat, ezen túl meghatározó a szerepe a pedagógusképzés koncepcionális fejlesztésében, általában az oktatás-fejlesztésben, az innovatív módszertani megoldások felkarolásában és menedzselésében, a köznevelési szükségletekre reagáló továbbképzési programok kimunkálásában és működtetésében. Tanszékünk oktatói az oktatáson kívül fontos feladatuknak tartják a kutatást, a szakmai közéletben való országos jelenlétet és felhasználói területekkel való együttműködést.

Erasmus program keretében gyakorlatot teljesítő hallgatók

» Gyógypedagógia Tanszék

A tanszék elsősorban a gyógypedagógus képzésben részt vevő hallgatók oktatását végzi, emellett azonban jelentős szerepet vállal a csecsemő- és kisgyermek-nevelők, az óvodapedagógusok, illetve a tanító szakos hallgatók oktatásában is. Számos kurzuson keresztül kapcsolódik továbbá a neveléstudomány mesterképzés kora gyermekkori intervenció szakirányához, illetve a pedagógus szakvizsgát kínáló képzésekhez.

A képzés során hallgatóinknak lehetőséget biztosítunk arra, hogy a civil szféra speciális szükségletű emberekkel foglalkozó intézményeinek munkájába is betekintést nyerjenek. Erősségünk az elméleti és gyakorlati ismeretek gyógypedagógiai intézményi környezetben történő sikeres összekapcsolása, változatos és professzionális gyakorlati színtereken nyújtott tapasztalatok biztosításával.

Kiemelt figyelmet fordítunk arra, hogy hallgatóink a gyógypedagógia széles spektrumába nyerjenek betekintést, emellett megismerkedjenek olyan specifikumokkal, amelyek révén különleges szaktudás birtokába jutnak. Ilyen az **állatasszisztált intervenció** területe, mellyel a leendő gyógypedagógusok az állatokat a pedagógiai munka folyamatába vonhatják be. Ennek érdekében tantervünk részét képezik az állattal segített pedagógiai tevékenységekhez kapcsolódó ismeretek. Gyógypedagógus-képzésünk további kuriózuma a SINOSZ által támogatott **jelnyelvi képzés** nappali munkarendbe illesztése, mely hat féléves képzés keretében nyújt magas szintű ismereteket a jelelés világában.

» Szakdidaktikai Tanszék

A Tanszék feladata elsősorban a csecsemő- és kisgyermeknevelő, óvodapedagógus, gyógypedagógia és tanító alapképzési szakon tanulmányokat folytató hallgatók módszertani felkészítése a foglalkozások, illetve a tanítási órák vezetésére. Emellett kollégáink részt vesznek a neveléstudomány mesterszakosok képzésében is.

Feladatunk, hogy hallgatóinkat a legkorszerűbb elméleti és gyakorlati ismeretek birtokába juttassuk, hogy a pedagóguspályára lépve hivatásukat a leghatékonyabb módszerek alkalmazásával végezhessék.

A Tanszék oktatóinak célja, hogy a hallgatók számára az elméleti ismeretek megalapozása mellett a legkorszerűbb eljárások megismerését és a gyakorlás lehetőségét biztosítsák. Oktatóink munkacsoportokba szerveződve a szakmódszertan fejlesztését elősegítő kutatásokat is végeznek. A legkiemelkedőbb kutatási eredményeket hazai és nemzetközi szakfolyóiratokban publikálják, megismertetik azokat a gyakorló pedagógusokkal, bemutatófoglalkozásokat tartanak számukra.

Oktatóink országos szakmai és társadalmi szervezetek vezetőségének tagjai és szakmai segítői.

Hátrányos helyzetű tanulók tehetséggondozása

»» Pedagógus-továbbképzési Központ

A Pedagógus-továbbképzési Központ a Neveléstudományi Intézet által gondozott szakirányú továbbképzéseket, pedagógus-továbbképzéseket koordinálja. Közreműködik a pedagógusképzések, továbbképzések szervezeti, tartalmi korszerűsítésében, a képzési portfólió megújításában. Képviseli és a felmerülő szakmai igények mentén alakítja a Központhoz tartozó képzéseket, kapcsolatot tart a köznevelési intézményekkel, fenntartóikkal. Pedagógus szakvizsgát adó képzéseit, valamint rövid ciklusú továbbképzéseit ajánlja minden, a szakmai ismereteit, pedagógiai kultúráját bővíteni kívánó pedagógusnak.

Az Intézet gondozásában az alábbi szakirányú képzések érhetők el:

Pedagógus-szakvizsgát adó képzések

- » Állatassisztált pedagógiai fejlesztő tevékenység területen pedagógus szakvizsgára felkészítő szakirányú továbbképzés
- » Digitális médiakommunikáció területen pedagógus-szakvizsgára felkészítő
- » Drámapedagógia területen pedagógus-szakvizsgára felkészítő
- » Gyógytestnevelés az óvodában, iskolában szakterületen pedagógus-szakvizsgára felkészítő
- » Kora gyermekkori intervenció területén pedagógus-szakvizsgára felkészítő
- » Közoktatási vezető és pedagógus-szakvizsga
- » Lóval asszisztált pedagógiai fejlesztő tevékenység területen pedagógus-szakvizsgára felkészítő szakirányú továbbképzés
- » Pedagógus-szakvizsga szakirányú továbbképzési szak

- » Sajátos nevelési igényű gyermekek integrációs pedagógusa szakterületen pedagógus-szakvizsgára felkészítő

Pedagógus-szakvizsgát nem adó szakirányú továbbképzések

- » Fejlesztő biblioterápia
- » Köznevelési mestervezető
- » Lovasterápiás szakember

Alapképzési szakok kiegészítő képzései

- » Gyógypedagógia alapképzési szak – pszichopedagógia szakirány
- » Gyógypedagógia alapképzési szak – tanulásban akadályozottak pedagógiája szakirány
- » Gyógypedagógia alapképzési szak – logopédia szakirány
- » Tanító alapszak műveltségterületi képzések

A MATE jogelődje, a Kaposvári Egyetem működése során határozott lépéseket tett annak érdekében, hogy a társadalom szélesebb rétegeit megszólítsa, a lakosság részére tudományos és kulturális értékeket közvetítsen, ezzel is hozzájárulva a vidék fejlődéséhez. Célunk nem csupán ragaszkodni ehhez az értékteremtő tevékenységhez, hanem azt tovább gondolva előmozdítani a tudományos és kulturális tevékenység disszeminációját. A társadalmi szerepvállalás és az élethosszig tartó tanulás filozófiáját követve a Pedagógus-továbbképzési Központ ellátja a Senior Oktatási Program szervezési feladatait, továbbá közreműködik az egyéb tudományos, kutatási tevékenységekhez kapcsolódó programok, rendezvények szervezésében.

»» Önálló szervezeti egység: Gyakorló Óvoda

A Neveléstudományi Intézet látja el a MATE Kaposvári Campus Gyakorló Óvoda szakmai felügyeletét. Az óvoda alapfeladata a köznevelési rendszer intézményeként az óvodáskorú gyermekek sokoldalú, harmonikus fejlődésének biztosítása, gyakorlóintézményként pedig az óvodapedagógus hallgatók gyakorlati munkára való felkészítése. Az Intézmény más pedagógus alapképzésekhez (tanító, gyógypedagógus, csecsemő-és kisgyermekgondozó) is hospitálási lehetőséget biztosít.

Gyakorló óvodai foglalkozás

»» Hazai és nemzetközi kapcsolatok

Hallgatóink – Erasmus pályázat keretében – Ausztriában, Belgiumban, Lengyelországban, Németországban, Spanyolországban és Törökországban töltöttek el három-hat hónapot, hozzánk leggyakrabban török és spanyol diákok jönnek, de volt már belga hallgatónk is. A Campus Mundi pályázatnak köszönhetően egy hallgatónk Kenyában logopédusként segített ottani gyermekeknek. Oktatóink Ausztriába, Görögországba, Németországba, Lengyelországba, Norvégiába, Spanyolországba, Törökországba, Szerbiába és az Egyesült Államokba utaztak pályázati keretből, ugyanezen országok a jellemző helyszínei a kollégák által látogatott nemzetközi konferenciáknak is. A határon túli magyar intézményekkel való együttműködésnek sok évre visszanyúló előzményei vannak. Az utóbbi években több közös kutatás is elindult más, elsősorban cseh, szlovák és lengyel társintézményekkel együttműködve. Közös kutatási projektünk van folyamatban amerikai kollégákkal a Colorado State Universityről, mely projektben tajvani és kenyai kutatók is közreműködnek. E munkákból nemzetközi publikációk is születtek.

»» Elérhetőségek

MATE Kaposvári Campus

7400 Kaposvár Guba S. u. 40.

Tel.: 06-82/505-810

E-mail: nevelestudomany@uni-mate.hu

<https://kaposvar.uni-mate.hu/hu/intezetek/nevelestudomanyi-intezet>

Kiadja:
Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Felelős kiadó:
Prof. Dr. Gyuricza Csaba

Felelős szerkesztő:
Prof. Dr. Józsa Krisztián

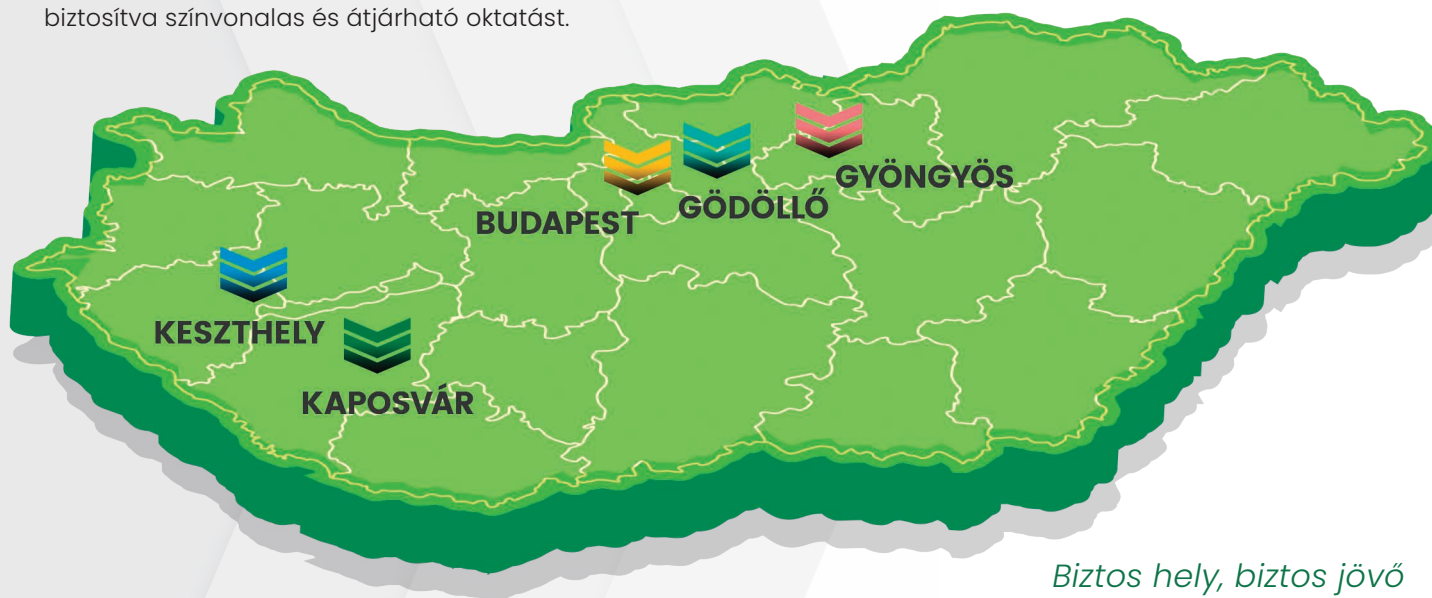
Borítóterv, tördelés:
Szalai Norbert

Nyomdai munkák:
Szent István Egyetemi Kiadó és Üzemeltető Nonprofit Kft.
Felelős vezető:
Borbély László

»» A MATE a vidék és a mezőgazdaság fejlődéséért

A Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem (MATE) Európa egyik legnagyobb agrárfókuszú felsőoktatási intézménye, mely 2021. február 1-jén alakult meg öt campusszal, a legsikeresebb európai egyetemek példáit követve. Az Egyetem egyedülálló infrastruktúrával és oktatási képességekkel rendelkezik, a tradíciókat ötvözve a modern kor megoldásaival. A jól hasznosítható tudás és sokrétű gyakorlati tapasztalat érdekében folyamatosan bővíti széles képzési kínálatát, agrár-, gazdaság- és bölcsészettudományok, művészet és művészetközvetítési, informatikai és pedagógiai területen biztosítva színvonalas és átjárható oktatást.

A MATE célja Magyarország gazdasági és társadalmi fejlődésének elősegítése, valamint a vidék és a mezőgazdaság fejlesztése kiemelkedő oktatási, kutatási, innovációs és tanácsadási tevékenységeivel. Ehhez kiterjedt vállalati hálózattal is rendelkezik, olyan hazai és határon túli cégekkel működik együtt, amelyek lehetővé teszik a hallgatóknak, hogy ösztöndíjprogramjukat egy jól megalapozott üzleti környezetben töltsék, és ezzel a gyakorlati tudással lépjenek a munkaerőpiacra.

Biztos hely, biztos jövő

